

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A versenyképesség és hatékonyság javításának eszközei kormányzati megközelítésben

Dr. Feldman Zsolt

agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár

Földművelésügyi Minisztérium

Magyar Közgazdasági Társaság

55. Közgazdász Vándorgyűlése

Eger, 2017. szeptember 8.

Összevetések

- **Nemzetközi összevetés** – magyar vállalatok képesek-e helyt állni a hazai piacon és exportpiacokon külföldi versenytársaikkal szemben, vannak-e kompetitív előnyei velük szemben, keresettebbek-e termékeik? Képesek-e a változások érzékelésére és alkalmazkodásra?
- **Hazai összevetés** – hozzájárul-e a szektor a gazdaság fenntartható növekedéséhez? Termelékenyek-e vállalataink? Piac igényeinek megfelelő mennyiséget és minőséget állítanak-e elő?

Főbb kihívások

- Klímaváltozás
- Piaci ciklikusság és árvolatilitás, fogyasztói szokások változása
- Támogatáspolitikák, kereskedelempolitikák változása
- Koncentrálódó és/vagy globális láncokba szerveződő piaci konkurencia
  - Generációs kérdés és munkaerő kérdés
- Kell-e egyáltalán a jövőben termőföld és állat az élelmiszer előállításához?

Hol állunk most?

- **Komparatív előnyeink** – EU-tagság és erős vásárlóerővel rendelkező európai piac közelsége; alacsony környezetterhelés;
- Kompetitív képességek, **szakértelem** színvonala – megkondultak a vészharangok, tartalékainkat éljük fel szaktudásban
- **Szabályozott szektor** (környezetvédelmi és termelési oldalról, fogyasztók védelme miatt) – ennek komoly adminisztratív és gazdasági terhei vannak – nem változik, állami felelősség van benne (EU)

Hol állunk most?

- **Támogatási rendszer** – jövedelemtámogatások, beruházási támogatások szerepe, kompenzációs támogatások.
- **Változó üzemszerkezet** – kevesebb, de profibb és nagyobb termelési kapacitásokkal rendelkező mezőgazdasági termelő.
- **Nem megy a szövetkezés** – szociokulturális és adózási okok miatt.
- **Ágazati specialitások** – időjárási kitettség, növény- és állatbetegségek.

Hol állunk most?

- **Alacsony innovációs képesség** és hajlandóság – élelmiszeriparban huszada az EU-s átlagnak a K+F ráfordításnak.
- **Gépesítettség:** az országos fajlagos motor teljesítményellátottsági mutató 2,5 kW/ha, ami több mint kétszerese a fejlődő országokénak és fele a legfejlettebb mezőgazdasággal rendelkező országokénak.
- Érzékelhető **talajromlás** a mezőgazdasági területeken.
- **Genetika** – nemzetközi piac kínálata mindenki számára elérhető.

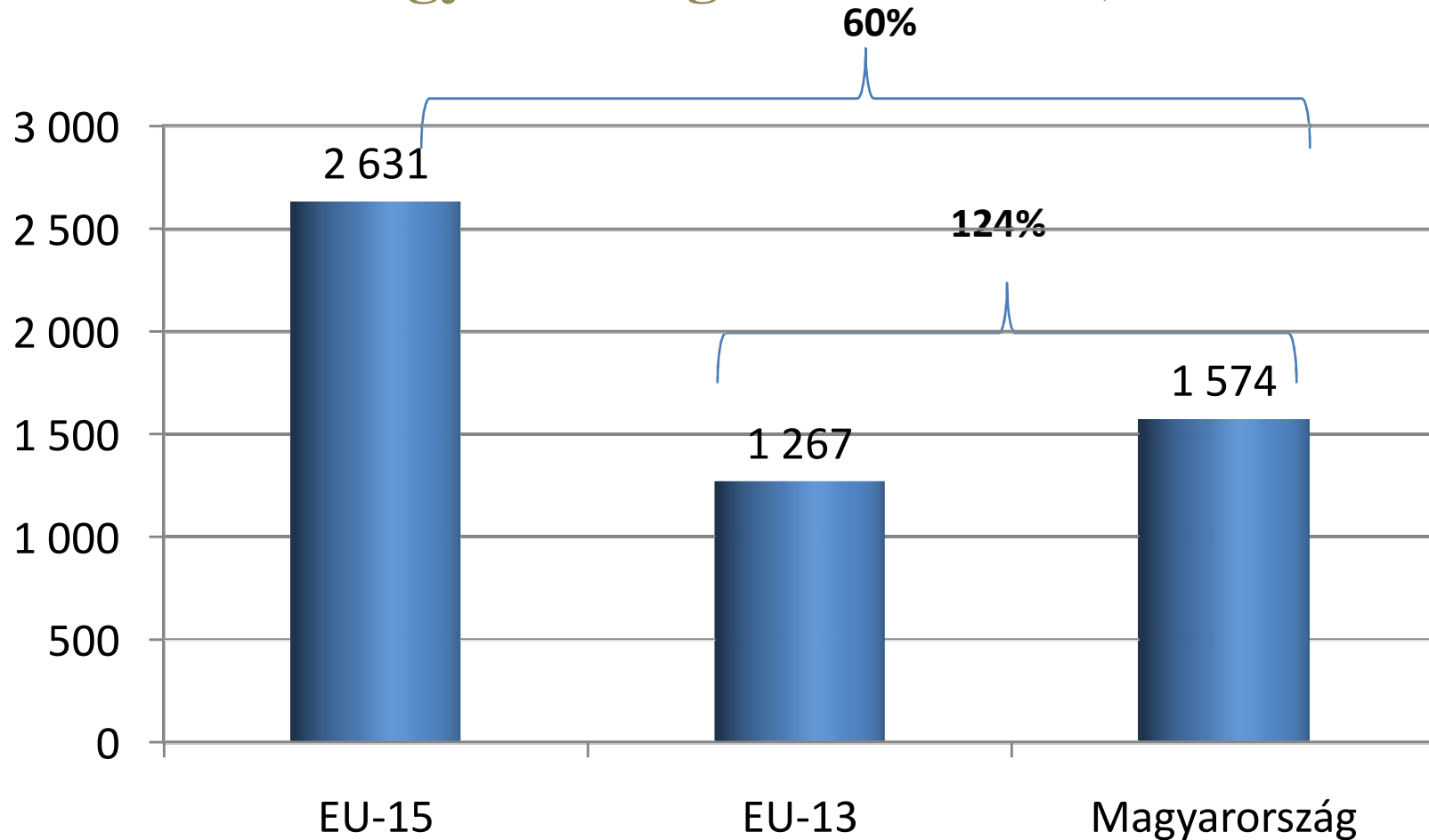

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

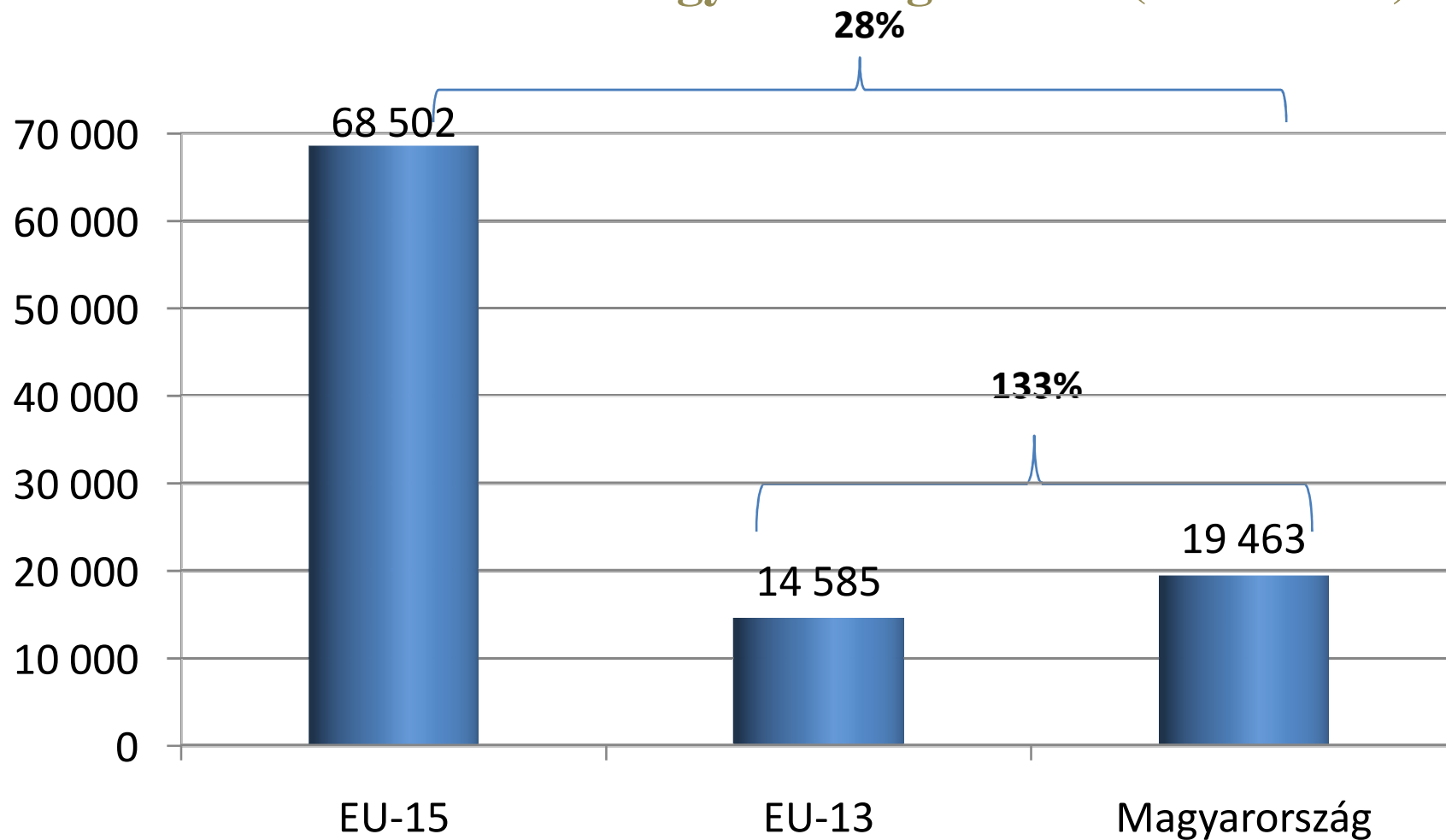
Az egy hektárra jutó mezőgazdasági kibocsátás az EU-ban és Magyarországon 2016-ban (euró/hektár)

Az egy éves munkaerő egységre jutó mezőgazdasági kibocsátás az EU-ban és Magyarországon 2016 (euró/ÉME)

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

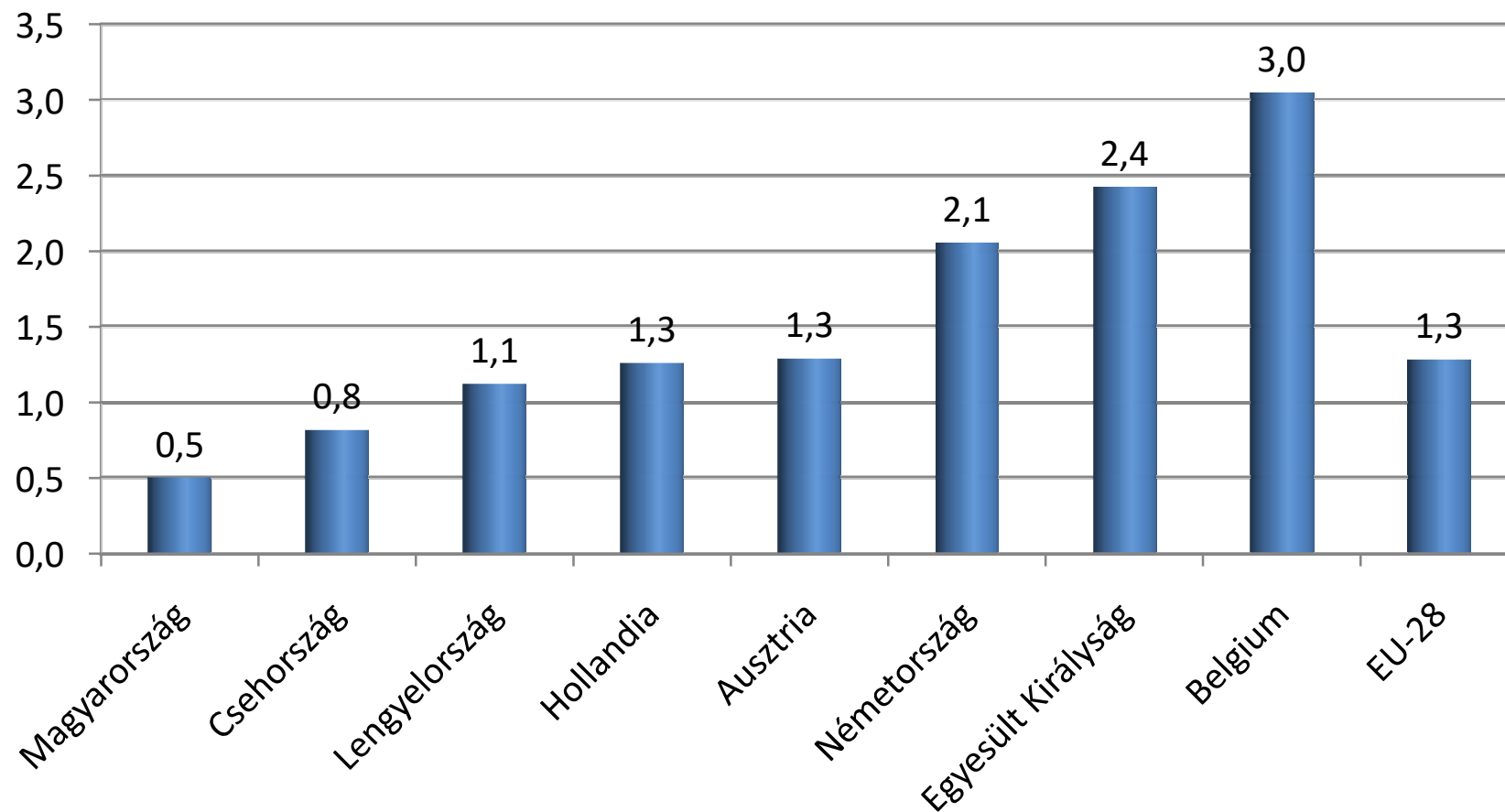

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

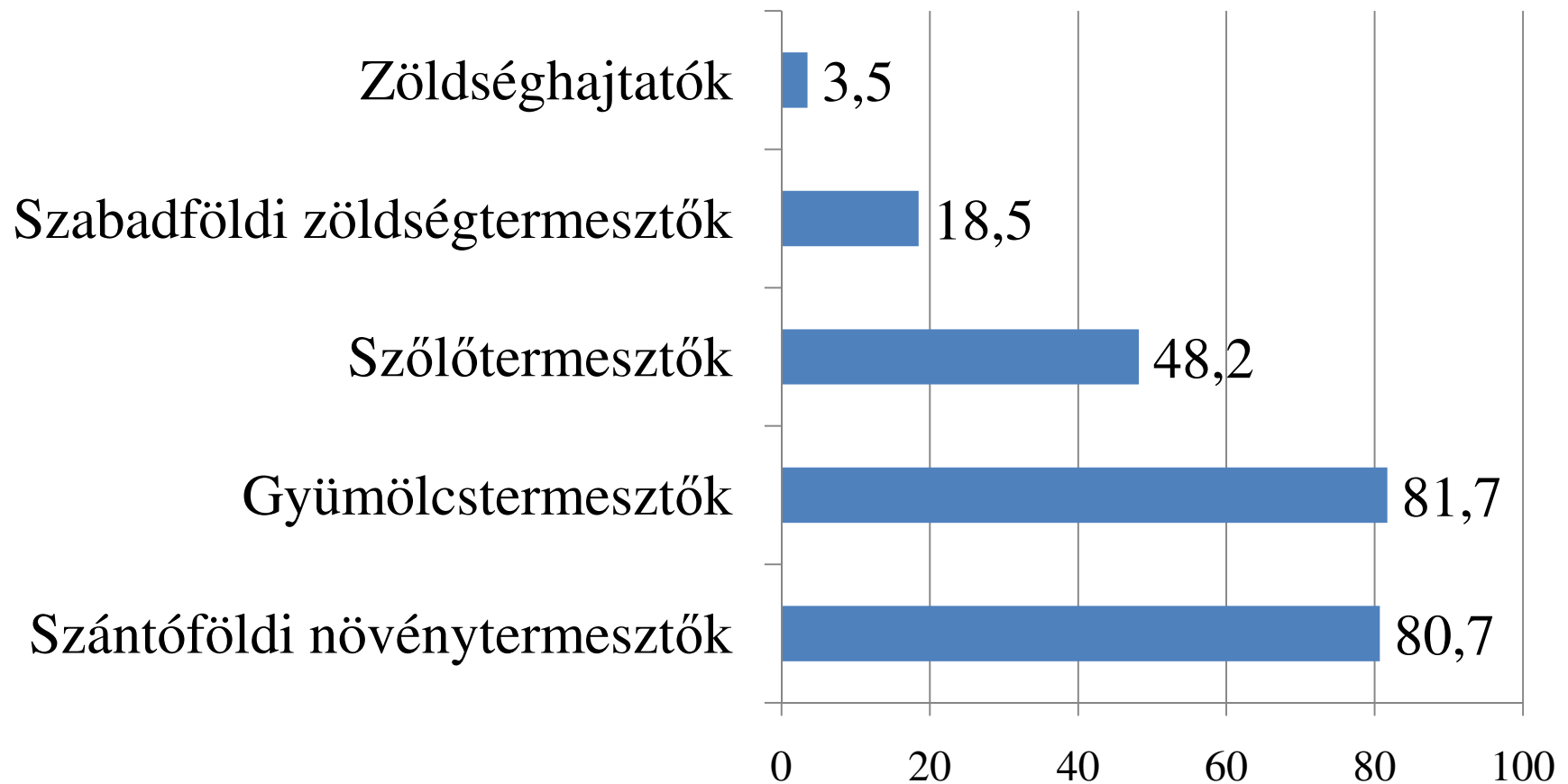

Az élelmiszeripar és a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének aránya néhány EU tagországban 2014-ben

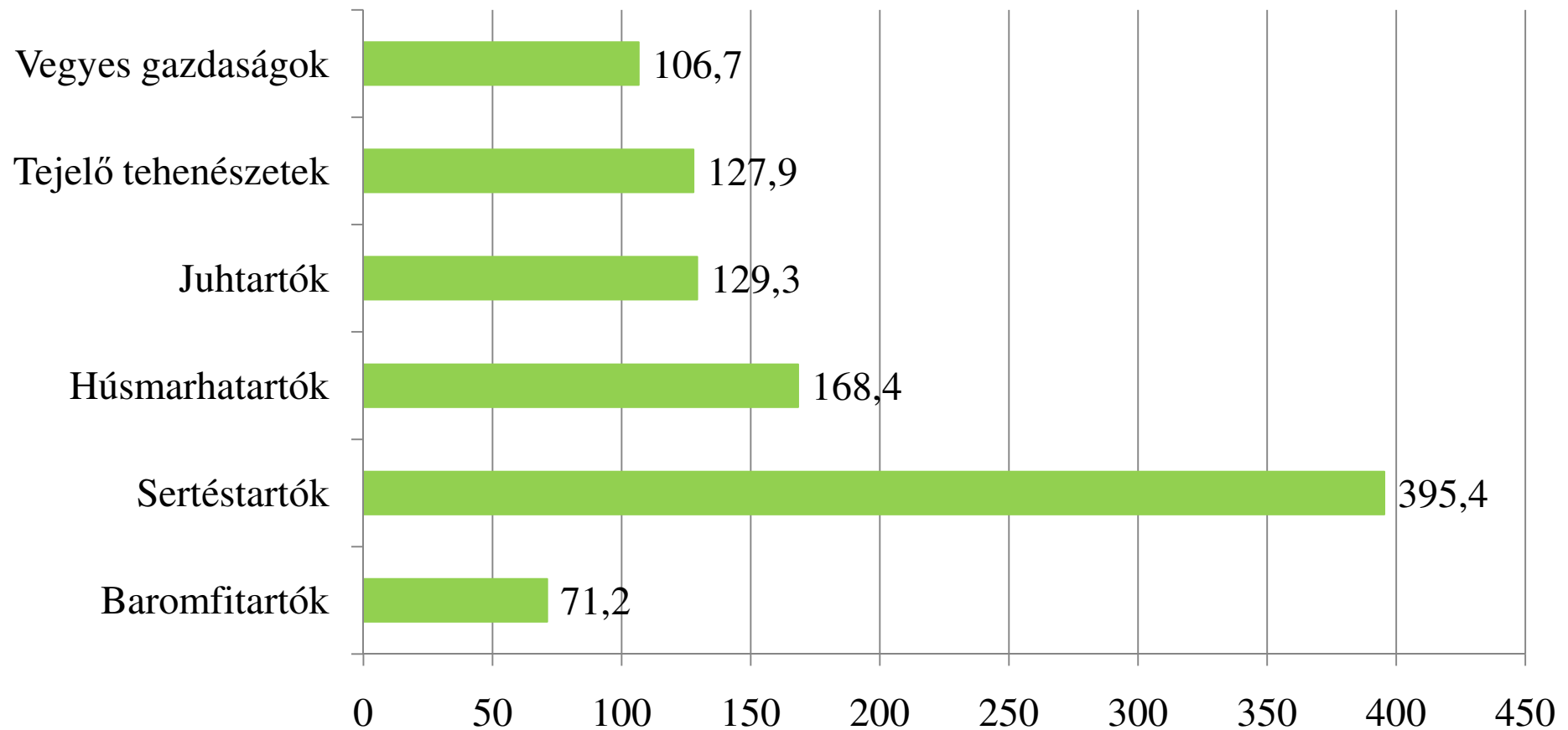

Az agrártámogatások aránya az adózás előtti eredményből a növénytermesztésben 2011-2015 (%)

Az agrártámogatások aránya az adózás előtti eredményből az állattenyésztésben 2011-2015 (%)

Versenyképesség növelése: kormányzati intézkedések

- **Jövedelempótló támogatások** kiszámítható bevételt, biztonsági hálót jelentenek, javítják a beruházások megtérülését, megkönnyítik a hitelhez jutást (KAP I. pillér 8,9 Mrd euró 2014-2020)
- **Beruházási támogatások** (mezőgazdaság: VP, élelmiszeripar VP+ GINOP) közvetlenül járulnak hozzá a versenyképesség növekedéséhez (teljes II. pillér 4,1 Mrd euró 2014-2020)
- **Kedvezményes hitelek, hitelgarancia** a mezőgazdaság sajátosságait figyelembe véve segítik a forgóeszközök finanszírozását (ASZK Folyószámlahitel esetén ténylegesen fizetendő kamat mértéke jelenleg 0,14 %/év körül alakul)

Versenyképesség növelése: kormányzati intézkedések

- **Kétpilléres kockázatkezelési rendszer** a növénytermesztés időjárási kockázatainak mérséklésével növeli a jövedelembiztonságot, ennek köszönhetően a beruházások megtérülését (75 ezer termelő tag, 3,71 millió hektár; 27 milliárd forintos kárenyhítési alap 2018 elejére)
- **Áfacsökkentés:** piac tisztulása, tisztességes vállalatok versenyképességének növelése
- **Fiatal termelők többlet területalapú támogatása és a VP fiatal gazda támogatás** a generációváltást ösztönzi

Tovább lépési irányok

- **Tudásalapú élelmiszergazdaság** fejlesztése, tudásátadási csatornák teljes megújítása és az innováció ösztönzése;
- Információalapú gazdaság erősítése – **digitalizáció**;
- Termelés hozzáadott értékének növelése;
- Termelékenység növelése;
- **Hálózatosság**, jobban szervezett termékláncok;
- Árvolatilitásból, klímaváltozásból és természeti káreseményekből fakadó **termelési kockázatok csökkentése**;
- Rendelkezésre álló természeti erőforrások fenntartható kezelése.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Meggyőződésünk,
hogy Magyarország képes
a világ élelmiszerellátásért folyó versenyben
a nyertesek oldalára állni.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

